

Stručný shrnující referát o liberalismu

Obecně

V přírodě neexistuje pozitivní morální vedení.

Přirozená práva jedince (právo, svoboda) a metodologický individualismus (homo economicus), neutralita státu ke skupinám.

Ke státu

Stát garantuje zákony, na jejichž základě stojí svoboda, základní hodnota liberalismu.

Stát vznikl na základě existující společenské smlouvy a slouží zájmům jedinců.

Platí principy omezené vlády (ústava, listiny), dělby moci, „brzdy a protiváhy“, federalismu.

Cílem vlády je zabezpečení podmínek pro všechny způsoby života lidí a jejich individuální svobodu; jakákoliv regulace může vyvolat nežádoucí reakci (viz absence pozitivního vedení v přírodě) -> princip minimálního státu (člověk se stará sám o sebe).

Ekonomika

Platí princip laissez-faire, laissez-passez (nech pracovat, nech jít), tedy minimální intervence, ovšem racionálně (viz moderní liberalismus).

Proti inflaci (a ne proti nezaměstnanosti – určující je politika centrální banky), státnímu deficitu, sociálnímu státu, celním a jiným překážkám obchodu.

Důraz na velkou konkurenci (platí princip neviditelné ruky trhu), privatizaci, aktivní trh práce, nízké daně.

Praktická politika

Viz dějinný vývoj, rozmělnění do ostatních stran, převaha v ekonomice. Politické strany úpadek.

Nedávný vývoj liberalismu

Od klasického liberalismu jenž je popsán výše, se ve 20. století odlišil tzv. moderní či socializující liberalismus. Popis:

Svoboda definována pozitivně (právo jedince na autonomní rozvoj) a ne již negativně (absence vnějších omezení).

Stát zabezpečuje všem rovné startovní podmínky, využívá i pozitivní diskriminace.

Ekonomický intervencionalismus.

Představitelé

John Locke, Spinoza, Montesquieu; Adam Smith, Hayek, Milton Friedman; Friedman, Fukuyama, Nozick & Buchanan.

Prameny

Čerpal jsem z následujících pramenů, všechny velmi doporučuji a zdůrazňuji, že tento referátek je krátký přehled, tzv. osvěžovač.

Prorok, Vladimír; Lisa, Aleš: Politologie (vysokoškolská učebnice). ISBN 80-86473-31-7. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, r. 2003, 1. vydání.

David, Roman: Politologie, základy společenských věd. ISBN 80-7182-084-9. Nakladatelství Olomouc, r. 1999, 3. vydání.

<http://www.ikhb.cz/main.php?show=liberalismus> - Roman Joch: Evropský liberalismus a konzervatismus.

